

Canlyniadau arholiadau mewn ysgolion yng Nghymru, 2021/22

Nodiadau

Cael gafael ar y data ar ffurf electronig

Mae'r data sy'n sail i'r siartiau a'r tablau yn y datganiad hwn ar gael ar [StatsCymru](#) (gwasanaeth rhyngwyd am ddim lle gall ymwelwyr weld, trin, creu a lawrlwytho tablau). Dewiswch [Cyfnod Allweddol 4](#) ar gyfer data TGAU a data eraill sy'n gysylltiedig â Chyfnod Allweddol 4, a [Lefel Uwch a Cyfwerth](#) ar gyfer data Safon Uwch a data eraill sy'n gysylltiedig â Chyfnod Allweddol 5.

1. Cyd-destun

1.1 Cyhoeddiadau cysylltiedig

Mae'r ffigurau yn y cyhoeddiad hwn yn wahanol i'r ffigurau a gyhoeddwyd gan y Sefydliadau Dyfarnu ym mis Awst. Roedd ffigurau'r Sefydliadau Dyfarnu yn gysylltiedig â chanlyniadau'r meysydd pwnc unigol ar gyfer yr holl ymgeiswyr yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon, ni waeth beth oedd eu hoedran. Mae'r ffigurau a gyhoeddir yn y Datganiad Ystadegol Cyntaf hwn yn canolbwyntio ar berfformiad cyffredinol ymgeiswyr ym Mlwyddyn 11/15 oed a'r ymgeiswyr 17 oed hynny sy'n sefyll yr arholiadau hyn yng Nghymru yn unig. Mae'r ffigurau hyn ar gael ar [wefan y Cyd-bwyllgor Cymwysterau \(JCQ\)](#).

Gellir cael gafael ar y data ar gyfer Lloegr, Gogledd Iwerddon a'r Alban drwy ddilyn y dolenni isod. Noder bod y data a gynhyrchir gan y gweinyddiaethau hyn yn seiliedig ar ddisgyblion ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 4, ond ein bod ni'n cyhoeddi'r data hynny yn seiliedig ar ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Yn dilyn y newidiadau i lefelau cymwysterau, cywerthedd, diystyru a rheolau ailgofrestru yn Lloegr yn 2014, nid oes modd cymharu data ar gyfer Lloegr mwyach – gweler hefyd adran 5.5. Ni ellir cymharu data'r Alban gan fod y system arholiadau a'r cymwysterau yn wahanol yno.

I gael rhagor o wybodaeth neu gyngor ar gyfyngiadau cymariaethau rhyngwladol, e-bostiwch ystadegau.ysgolion@llyw.cymru.

Lloegr

[GCSE and Equivalent Results in England](#)

[A-Level and other 16-18 Results in England](#)

Gogledd Iwerddon

[Qualifications and Destinations of Northern Ireland School Leavers](#)

Yr Alban

[School leaver attainment and initial destinations: statistics](#)

Rydym hefyd yn cyhoeddi gwybodaeth am asesiadau athrawon mewn pynciau craidd a phynciau di-graidd yn y Cyfnod Sylfaen a Chyfnodau Allweddol 2 a 3, y gellir dod o hyd iddi ar y [dudalen Ystadegau ac Ymchwil](#).

2. Ffynhonnell y data

Caiff yr ystadegau eu casglu ynghyd gan nifer o sefydliadau dyfarnu dros yr haf. Darparodd y sefydliadau dyfarnu canlynol ddata ar gyfer y datganiad hwn:

ABC Awards, Agored Cymru, AQA, ASDAN, Bwrdd Cysylltiedig yr Ysgolion Cerddoriaeth Brenhinol (ABRSM), Cymdeithas Cyfrifiaduron Prydain (BCS), Cyngor Diogelwch Prydain (BSC), CACHE, City and Guilds, CCEA, Cambridge International Examinations (CIE), Sefydliad Siartredig Iechyd yr Amgylchedd (CIEH), C Skills, EMTA Awards Ltd (EAL), ILM, IMI Awards Ltd (IMIAL), LIBF, NCFE, Rhwydwaith Cenedlaethol y Coleg Agored (NOCN), OCR, Pearson (Edexcel/EDI), Prince's Trust, Rock School Ltd (RSL), Sports Leaders UK, VTCT, CBAC.

3. Diffiniadau

3.1 Cwmpas

Mae'r ystadegau yn y datganiad hwn yn cynnwys pob ysgol a gynhelir yng Nghymru. Dim ond canlyniadau ar gyfer disgyblion Blwyddyn 11 a disgyblion 17 oed a gafwyd gan y sefydliadau dyfarnu a restrir uchod a gaiff eu cynnwys. Caiff arholiadau a safwyd yn gynharach eu cynnwys hefyd. Caiff unrhyw arholiadau a gyflawnir gan ddisgybl cyn Blwyddyn 11 eu cadw'n ôl a'u cynnwys yn y flwyddyn ysgol pan fydd y disgybl yn dechrau Blwyddyn 11. Noder bod y wybodaeth yn y datganiad hwn yn ymwneud â phob ysgol ar gyfer ffigurau Cymru.

Dim ond cymwysterau a ddyfarnwyd hyd at 31 Awst a gaiff eu cynnwys. Ni chaiff dyfarniadau newydd ar ôl y dyddiad hwnnw, nac unrhyw arholiadau a gaiff eu hailsefyll neu eu hailfarcio ar ôl y dyddiad hwnnw, eu cynnwys.

Hyd at 2005/06, dim ond cymwysterau TGAU, cyrsiau byr TGAU, GNVQ ac NVQ a gynhwysir yn yr ystadegau. O 2006/07, mae'r ystadegau yn cynnwys yr holl gymwysterau a gymeradwywyd i'w defnyddio ar gyfer dysgwyr cyn-16 neu 16-18 yng Nghymru. Ers cyflwyno'r diffiniad ehangach, cynhwyswyd amrywiaeth fwy o gymwysterau ac felly, cafwyd cynnydd yn y prif ddangosyddion perfformiad. Ceir esboniad o'r gwahanol fathau o gymwysterau ar [wefan Gov.UK](#).

3.2 Diystyru

Caiff arholiad ei ddiystyru pan fydd disgybl yn cyflawni gradd uwch neu gymhwyster lefel uwch yn yr un grŵp pwnc. Os caiff cymhwyster ei ddiystyru, ni fydd yn cyfrif tuag at yr ystadegau a gyhoeddir yn y datganiad hwn, nac unrhyw ystadegau swyddogol eraill a gyhoeddir gan Lywodraeth Cymru. Rydym yn diystyru cymwysterau tebyg yn y grwpiau pwnc canlynol:

Grŵp 1: Cymwysterau lefel mynediad, cyrsiau byr TGAU, cyrsiau TGAU llawn, cyrsiau TGAU galwedigaethol dwbl

Grŵp 2: Safon UG, Safon UG galwedigaethol dwbl, Safon Uwch, Safon Uwch galwedigaethol dwbl, Tystysgrif Addysg Alwedigaethol UG, Tystysgrif Addysg Alwedigaethol Uwch, Tystysgrif Addysg Alwedigaethol Uwch dyfarniad dwbl

Grŵp 3: Cymwysterau mathemateg annibynnol

Grŵp 4: Sgiliau allweddol

Grŵp 5: Y Dyfarniad mewn Cymwysiadau Digidol (AiDA), y Dystysgrif mewn Cymwysiadau Digidol (CiDA), y Dystysgrif Estynedig mewn Cymwysiadau Digidol (CiDA+) a'r Diploma mewn Cymwysiadau Digidol (DiDA).

Grŵp 6: Cymwysterau NVQ

Grŵp 7: Cymwysterau BTEC a chymwysterau eraill

Grŵp 8: Bagloriaeth Cymru

3.3 Newidiadau o ran Cofrestriadau Lluosog

O 2018/19, dim ond canlyniadau'r dyfarniad cyntaf ar gyfer cymhwyster a gwblheir (gan gynnwys cymwysterau galwedigaethol) a fydd yn cyfrif tuag at fesurau perfformiad.

Mae'r newid hwn yn annog ysgolion i gofrestru dysgwyr pan fyddant yn hyderus eu bod yn barod i ennill y canlyniad gorau posibl ar eu cyfer. Nid yw'n atal dysgwyr rhag ailsefyll os bydd ysgol neu ddysgwr yn awyddus i wella ei chanlyniadau neu ei ganlyniadau, ond ni fyddai'r ail ganlyniad hwn yn cyfrif tuag at fesurau perfformiad yr ysgol, hyd yn oed os bydd y canlyniad yn uwch.

3.4 Newidiadau yn ystod blynyddoedd blaenorol

O 2015/16, gwnaethom newid i adrodd ar berfformiad ysgolion ar sail carfan Blwyddyn 11 yn hytrach na disgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn. Mae carfan Blwyddyn 11 yn seiliedig ar nifer y disgyblion a oedd wedi'u cofrestru ar gofrestr Blwyddyn 11 yr ysgol ar ddiwrnod cyfrifiad yr ysgol.

Cyn 2015/16, roedd data yn seiliedig ar ysgolion prif ffrwd, ysgolion arbennig, ysgolion annibynnol ac Unedau Cyfeirio Disgyblion (UCD). Nid oeddem yn cynnwys y disgyblion hynny a oedd yn cael addysg heblaw yn yr ysgol nad oeddent yn mynychu UCD. Mae'r data ychwanegol hyn ar gyfer addysg heblaw yn yr ysgol wedi'u cynnwys yn y broses baru ac felly wedi'u cynnwys yn ein canlyniadau o 2015/16.

Yn 2015/16, cyflwynwyd terfyn i werth cyfraniad cymwysterau nad ydynt yn gymwysterau TGAU i fesurau perfformiad. Mae hyn yn golygu y bydd gan unrhyw gymhwyster lefel 1 neu lefel 2 unigol uchafswm cywerthedd, o ran perfformiad, o 2 TGAU, sy'n berthnasol i bob mesur.

Roedd yr ystadegau yn y datganiad hwn yn ymwneud yn flaenorol â phob ysgol a gynhelir a phob ysgol annibynnol yng Nghymru. O 2015/16, cafodd ysgolion annibynnol eu tynnu o ffigurau Cymru. Y rheswm am hyn yw mai dim ond ar gymwysterau a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru i'w defnyddio mewn ysgolion y cesglir data. Gall ysgolion annibynnol ddewis cymwysterau eraill nad ydynt wedi'u cymeradwyo, megis cymwysterau TGAU Rhyngwladol, ac nid yw'r rhain wedi'u cynnwys yn ein ffigurau. Yn ogystal, mae cyfranogiad ysgolion annibynnol yn yr ymarferion gwirio data ysgolion a gynhelir yn ystod mis Hydref a mis Tachwedd yn dueddol o fod yn isel.

4. Talgrynnu a symbolau

Mewn tablau lle mae'r ffigurau wedi'u talgrynnu i'r digid terfynol agosaf, gall ymddangos fod anghysondeb rhwng swm yr eitemau cyfansoddol a'r cyfanswm a ddangosir.

Defnyddiwyd y symbolau canlynol drwy'r cyhoeddiad:

- (p) dros dro
- canrannau sy'n llai na 0.5 ond yn uwch na sero
- .
- .. ddim yn berthnasol
- .. ddim ar gael
- ~ ddim ar gael eto
- * mae'r ffigur yn llai na 5, neu'n seiliedig ar ffigur sy'n llai na 5.

5. Gwybodaeth Allweddol am Ansawdd

Mae'r adran hon yn darparu crynodeb o wybodaeth am yr allbwn hwn yn erbyn pum dimensiwn ansawdd: Perthnasedd, Cywirdeb, Amseroldeb a Phrydlondeb, Hygyrchedd ac Eglurder, a Chymharedd. Mae hefyd yn ymdrin â materion penodol sy'n ymwneud ag ansawdd data 2016, ac yn disgrifio'r adnodd rheoli ansawdd a ddefnyddiwyd mewn perthynas â'r maes gwaith hwn.

5.1 Perthnasedd

Caiff yr ystadegau eu defnyddio o fewn Llywodraeth Cymru a chan eraill i fonitro tueddiadau addysgol ac fel sylfaen ar gyfer gwaith dadansoddi pellach o'r data sylfaenol. Ymhlith rhai o'r defnyddwyr allweddol, mae'r canlynol:

- gweinidogion a Gwasanaeth Ymchwil yr Aelodau yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru;
- Adran Addysg a Sgiliau Llywodraeth Cymru;
- Estyn;
- adrannau eraill y llywodraeth;

- y gymuned ymchwil;
- consortia addysg rhanbarthol, Awdurdodau Lleol ac ysgolion;
- myfyrwyr, academyddion a phrifysgolion;
- dinasyddion unigol, cwmnïau preifat a'r cyfryngau.

Caiff yr ystadegau hyn eu defnyddio mewn amrywiaeth o ffyrdd, gan gynnwys:

- monitro strategaethau addysg fel Ailysgrifennu'r Dyfodol a strategaethau polisi ehangach fel y cynllun gweithredu ar gyfer Trechu Tlodi;
- cefndir cyffredinol ac ymchwil;
- i'w cynnwys mewn adroddiadau a dogfennau briffio;
- cyngor i Weinidogion;
- pecynnau data craidd addysg Cymru gyfan;
- cymariaethau a meincnodau rhwng Awdurdodau Lleol ac ysgolion;
- llywio'r broses o benderfynu ar bolisïau addysg yng Nghymru, gan gynnwys ad-drefnu ysgolion;
- llywio gwaith ESTYN wrth gynnal arolygiadau o ysgolion;
- maes addysg Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru;
- helpu ag ymchwil i gyrhaeddiad addysgol.

5.2 Cywirdeb

Ystyrir mai data dros dro yw'r data gan y byddant yn cael eu hanfon i ysgolion eu gwirio yn ystod mis Hydref. Mae'n bosibl y caiff y data eu diwygio os bydd ysgolion yn darparu tystiolaeth ffeithiol o wallau yn y data neu o gymwysterau ychwanegol a ddyfarnwyd gan sefydliadau dyfarnu nad ydym wedi cysylltu â nhw. Mewn blwyddyn nodweddiadol, byddem yn disgwyl gwahaniaeth o hyd at hanner pwynt canran ar gyfer pob dangosydd terfynol, a gyhoeddir ym mis Rhagfyr, o gymharu â'r ystadegau dros dro hyn, ac eithrio'r dangosydd sy'n mesur unigolion heb unrhyw gymwysterau cydnabyddedig (sy'n seiliedig ar niferoedd bach ac yn fwy sensitif i newidiadau).

5.3 Amseroldeb a phrydlondeb

Mae'r data yn ymwneud â'r holl gymwysterau a gyflawnir rhwng 1 Medi a 31 Awst o'r flwyddyn academaidd. Mae'r ffigurau bellach yn cynnwys unrhyw arholiadau a gaiff eu hailraddio, unrhyw arholiadau a gaiff eu hailsefyll ac unrhyw gymwysterau coll lle y darparodd ysgolion dystiolaeth o fewn y cyfnod amser a neilltuwyd neu lle y darparwyd tystiolaeth yn awtomatig gan y sefydliadau dyfarnu.

5.4 Hygyrchedd ac eglurder

Caiff y Datganiad Ystadegol Cyntaf hwn ei rag-gyhoeddi ac wedyn ei gyhoeddi ar adran Ystadegau gwefan Llywodraeth Cymru. Fe'i hategir gan dablau manylach ar [StatsCymru](#) (a ddiweddarir ym mis Rhagfyr), sef gwasanaeth am ddim lle gall ymwelwyr weld, trin, creu a lawrlwytho data.

5.5 Cymharedd a chydlyniaeth

Yn dilyn Adolygiad Wolf o Addysg Alwedigaethol yn Lloegr, diwygiadau i gymwysterau TGAU yn Lloegr a newidiadau eraill a gyflwynwyd gan yr Adran Addysg yn Lloegr, **nid oes modd cymharu data ar gyrrhaeddiad Cyfnod Allweddol 4 yng Nghymru a Lloegr mwyach**. Mae'r prif wahaniaethau fel a ganlyn:

- Mae data ar gyfer Lloegr yn cyfyngu maint cymwysterau galwedigaethol i uchafswm o un TGAU. Ers 2015/16, mae data ar gyfer Cymru yn cyfyngu maint cymwysterau galwedigaethol i uchafswm o ddau TGAU, yn dilyn yr argymhelliad yn yr Adolygiad o Gymwysterau. Cyn hyn, nid oedd cyfyngiad ar faint cymwysterau galwedigaethol, ac roedd llawer o ddewisiadau yn gyfwerth â phedwar TGAU o ran maint.
- Dim ond y cofrestriad cyntaf ar gyfer unrhyw arholiad a all gyfrif o fewn data ar gyfer Lloegr, ni waeth beth fo'r radd. Defnyddir y radd orau yng Nghymru.
- Mae Lloegr wedi newid y ffordd y mae'n diystyru cymwysterau ac o ganlyniad, nid oes modd i gymwysterau cyffredinol a chymwysterau galwedigaethol tebyg gyfrif yn ei ystadegau. Nid yw'r cyfyngiad hwn yn berthnasol yng Nghymru.

Ceir gwybodaeth am ddiwygio cymwysterau TGAU yn Lloegr yn ogystal ag [Adolygiad Wolf o Gymwysterau Galwedigaethol](#) ar [wefan Gov.UK](#).

Ceir rhagor o wybodaeth am Adolygiad Wolf o Addysg Alwedigaethol hefyd yn y datganiad ystadegol [GCSE and Equivalent Results in England 2013/14 \(Revised\)](#). Yng Nghymru, dechreuodd yr Adolygiad o Gymwysterau o flwyddyn academaidd 2015/16. Mae hyn yn golygu y bydd y ffordd rydym yn cyfrifo ein mesurau perfformiad yn newid. Bydd hyn yn effeithio ar gymharedd dros amser, ac yn cyfyngu ymhellach ar ein gallu i gymharu cyrhaeddiad addysgol yng Nghymru â gweddill y DU. Gweler yr [Adolygiad o Gymwysterau](#) i gael rhagor o wybodaeth.

Trwydded Llywodraeth Agored

Mae'r holl gynnwys ar gael o dan [Drwydded Llywodraeth Agored f3.0](#), oni nodir fel arall.

